

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Unde și cum>Rata dobânzilor

Rata dobânzilor

Informații de la nivel național privind modul în care fiecare țară din UE calculează ratele dobânzii legale.

Calcularea dobânzii legale în cadrul cooperării judiciare în materie civilă și comercială poate fi relevantă în temeiul mai multor instrumente ale dreptului Uniunii Europene. Aceste instrumente nu reglementează însă aspectele legate de dobânda legală și, prin urmare, legislația națională este cea care prevede în ce mod și pe ce bază legală se calculează ratele dobânzii.

Aceste informații pot fi relevante în cazurile transfrontaliere și, prin urmare, este necesar să poată fi accesate. Din acest motiv, Rețeaua judiciară europeană în materie civilă și comercială a creat fișe informative care oferă informații privind modul în care dobânda legală este definită de statele membre, dacă dreptul intern prevede o dobândă legală și, în caz afirmativ, care este temeiul juridic și care este rata/valoarea acesteia. De asemenea, aceste informații se referă și la circumstanțele și condițiile în care se aplică aceste rate și modul de calculare al dobânzilor.

Pentru informații detaliate de la nivel național, selectați drapelul țării care vă interesează.

Ultima actualizare: 18/01/2019

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Dobânda legală - Belgia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Dobânda legală este procentul utilizat pentru a calcula suma suplimentară care trebuie să fie plătită de un debitor care nu a efectuat la timp o plată către creditorul său.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Dobânda legală în cazurile de natură civilă (între persoane fizice sau între persoane fizice și un comerciant) se calculează adăugând 2 % la rata EURIBOR la 12 luni (*Euro Interbank Offered Rate*).

Tranzacțiile comerciale (însemnând tranzacțiile între comercianți și/sau întreprinderi) sunt reglementate de Legea din 2 august 2002 privind combaterea întârzierii plăților în tranzacțiile comerciale (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Această rată a dobânzii se aplică dacă părțile la tranzacție nu au convenit altfel (dobânda contractuală).

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Ajustarea la șase luni a ratei dobânzii pentru tranzacții comerciale este anunțată în Monitorul Oficial al Belgiei (site-ul *Belgisch staatsblad - Moniteur belge*:

<http://www.ejustice.just.fgov.be/>)

Mai multe informații pot fi găsite pe site-ul Serviciului Public Federal pentru Economie (<http://economie.fgov.be/>)

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Mai multe informații pot fi obținute gratuit pe site-ul Serviciului Public Federal pentru Economie (<http://economie.fgov.be/>)

Ultima actualizare: 03/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Bulgaria

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Dobânda legală este reglementată în Republica Bulgaria, însă legislația în vigoare nu conține nicio definiție a acestui termen.

Conform doctrinei, „dobândă legală” este dobânda prevăzută de lege, nu cea convenită. Dobânda legală pentru întârzierea efectuării plăților (penalități de întârziere) se aplică atunci când o obligație pecuniară este onorată cu întârziere. În caz de neplată a unei obligații pecuniare, creditorul are întotdeauna dreptul la despăgubiri, calculate la rata dobânzii legale începând cu prima zi de întârziere [a se vedea articolul 86 alineatul (1) prima teză din Legea privind obligațiile și contractele (ZZD)].

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

În temeiul articolului 86 alineatul (1) din Legea privind obligațiile și contractele, în cazul în care nu își respectă o obligație pecuniară, debitorul trebuie să plătească penalități egale cu rata dobânzii legale începând cu prima zi de întârziere. Rata dobânzii legale este stabilită de Consiliul de Miniștri.

Articolul 294 alineatul (1) din Legea privind comerțul (TZ) prevede că între comercianți se aplică dobânzi, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel.

În temeiul articolului 86 alineatul (2) din Legea privind obligațiile și contractele și în scopul transpunerii Directivei 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii efectuării plăților în tranzacțiile comerciale (JO L 48 din 23 februarie 2011, p. 1), Consiliul de Miniștri a adoptat Decretul nr. 426 din 18 decembrie 2014 (intrat în vigoare la 1 ianuarie 2015) care stabilește rata legală a dobânzii la plățile cu scadența depășită. Rata anuală a dobânzii legale pentru plățile cu scadența depășită este rata de bază a Băncii Naționale a Bulgariei aplicabilă la data de 1 ianuarie sau 1 iulie a anului în curs, la care se adaugă 10 puncte procentuale. Rata zilnică a dobânzilor legale pentru plățile cu scadența depășită este de 1/360 din rata anuală. Pentru prima jumătate a anului se aplică rata dobânzii în vigoare la 1 ianuarie, iar pentru a doua jumătate a anului, rata dobânzii în vigoare la 1 iulie.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Banca Națională a Bulgariei publică rata de bază pentru perioada în cauză utilizând o metodologie stabilită de Consiliul de administrație și o publică în Monitorul Oficial al Republicii Bulgaria. Rata de bază și modificările aduse acesteia se publică pe site-ul Băncii Naționale a Bulgariei: <http://www.bnb.bg/>. Pe acest site web se publică și metodologia de stabilire a ratei de bază.

Articolul 10 alineatul (3) din Legea privind obligațiile și contractele prevede că dobânzile la penalitățile de întârziere (dobânda compusă) se calculează respectându-se normele Băncii Naționale a Bulgariei. Aceste norme nu se publică.

Articolul 294 alineatul (2) din Legea privind comerțul prevede că se plătește dobândă la dobândă numai dacă părțile au convenit astfel.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Informațiile privind rata de bază și modificările aduse acesteia sunt disponibile în limbile engleză și bulgară pe site-ul Băncii Naționale a Bulgariei: <http://www.bnb.bg/>.

Legea privind obligațiile și contractele, Legea privind comerțul și celelalte acte juridice menționate mai sus sunt disponibile în limba bulgară la adresa: www.lex.bg.

Legea privind obligațiile și contractele, Legea privind comerțul și Decretul Consiliului de Miniștri nr. 426 din 18 decembrie 2014 de stabilire a ratei dobânzii legale pentru plățile cu scadența depășită sunt, de asemenea, disponibile în limba bulgară, la adresa: www.tita.bg.

Ultima actualizare: 25/05/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Republica Cehă

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Da. Dobânda este în general reglementată la articolele 1802-1806 din Legea nr. 89/2012 (Codul civil) și este definită ca o penalitate financiară care decurge automat *ex lege*, sub forma unei dobânzi, dacă un debitor nu efectuează o plată la scadență. Valoarea dobânzii legale este determinată în conformitate cu legislația secundară (în prezent Regulamentul guvernului nr. 351/2013).

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Valoarea dobânzii legale se calculează în conformitate cu legislația în vigoare la în prima zi de întârziere a debitorului.

Regulamentul guvernului ceh nr. 351/2013 din 16 octombrie 2013 este în vigoare de la 1 ianuarie 2014. Acesta stabilește valoarea dobânzii de întârziere și costurile asociate recuperării datoriei, stabilește remunerația lichidatorului, a administratorului judiciar și a unui membru numit de către instanță al organismului care reprezintă o entitate juridică și reglementează anumite aspecte referitoare la Monitorul Comercial și registrele publice ale entităților juridice și persoanelor fizice. În temeiul regulamentului, valoarea anuală a dobânzii de întârziere se bazează pe rata repo stabilită de Banca Națională a Cehiei pentru prima zi a perioadei calendaristice în care a avut loc întârzierea, la care se adaugă opt puncte procentuale. Ulterior, această valoare a dobânzii rămâne neschimbată pe parcursul întregii perioade de întârziere.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Dobânda pentru o întârziere care a început înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului guvernului nr. 351/2013 intră sub incidența legislației anterioare, și anume Regulamentul guvernului nr. 142/1994; întotdeauna se aplică prevederea legislativă care este în vigoare în prima zi de întârziere.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Ultima actualizare: 06/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [de](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Dobânda legală - Germania

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Da. Rata dobânzii legale este prevăzută la articolul 246 din Codul civil german (*Bürgerliches Gesetzbuch – BGB*). Dacă pentru o datorie trebuie să se plătească dobândă, în temeiul legii sau al unui act juridic, rata dobânzii este de patru procente pe an, în afara cazului în care se prevede altfel.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Valoarea/rata dobânzii legale	Criteriile pentru aplicarea dobânzii legale (dacă este cazul)	Temei juridic
4 %	Rata standard, în afara cazurilor în care există dispoziții specifice diferite sau se încheie un acord pentru abaterea de la această rată	Articolul 246 din Codul civil german
5 %	Pentru tranzacțiile comerciale bilaterale (cu excepția dobânzii pentru întârziere), în afara cazului în care se aplică una dintre dispozițiile specifice diferite	Articolul 352 din Codul comercial german (<i>Handelsgesetzbuch – HGB</i>)
5 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană (*)	În cazul în care împrumutul întârzie plata unei datorii	Articolul 288 alineatul (1) din Codul civil german
9 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană (*)	În cazul în care împrumutul întârzie plata unei creanțe și nu este parte la tranzacția legală de bază.	Articolul 288 alineatul (2) din Codul civil german
5 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană (*)	În cazul în care consumatorul întârzie plata unui credit de consum, cu excepția situației în care există un contract de ipotecă	Articolul 497 alineatul (1) prima teză din Codul civil german
5 sau 9 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană (*)	În cazul datoriilor în bani, de la data la care începe litigiul (comunicarea cererii/citației), cel mai devreme de la data scadenței.	Articolul 291 din Codul civil german
5 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană (*)	Pentru cheltuielile de judecată, de la data primirii cererii de evaluare a cheltuielilor și de la data scadenței, cu condiția să nu fie necesară o cerere de la data la care este pronunțată hotărârea.	Articolul 104 alineatul (1) teza a doua din Codul german de procedură civilă (<i>Zivilprozessordnung, ZPO</i>)
2 % peste rata dobânzii de bază prevăzută de legislația germană (*), dar cel puțin 6 %	Pentru tranzacțiile care implică securi sau cambii, caz în care o rată a dobânzii legale mai mare de 6 % se aplică doar cambiilor sau securilor naționale	Articolele 45 și 46 din legea germană privind securile (<i>Scheckgesetz</i>);

(* Rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană NU este aceeași cu cea a ratei BCE. Pentru detalii privind modul în care este calculată, a se vedea întrebarea 3.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Rata de bază a dobânzii prevăzute de legislația germană nu este aceeași cu rata de bază a dobânzii BCE. Aceasta se calculează în conformitate cu articolul 247 din Codul civil german și se modifică la 1 ianuarie și 1 iulie în fiecare an. O prezentare generală a ratei de bază a dobânzii pe perioade de timp în conformitate cu articolul 247 din Codul civil german este disponibilă în limbile germană și engleză la:

https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Statistics/Money_and_capital_markets/money_and_capital_markets.html?https=1

În conformitate cu articolul 289 din Codul civil german, nu se percepe dobânda la dobânda pentru întârziere (este interzisă dobânda combinată).

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Codul civil german poate fi accesat în limbile germană și engleză la:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Celelalte legi și regulamente susmenționate pot fi accesate în limba germană la:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Codul de procedură civilă, inclusiv în limba engleză)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Codul comercial, inclusiv parțial în limba engleză)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Legea privind securile)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Legea privind cambiile)

Ultima actualizare: 15/03/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [et](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Dobânda legală - Estonia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În conformitate cu articolul 113 din Legea privind obligațiile, atunci când se întârzie îndeplinirea unei obligații de plată, creditorul îi poate solicita debitorului să plătească dobândă la arierate (penalități de întârziere) pentru perioada care începe la momentul la care obligația devine scadentă, până când aceasta este îndeplinită în mod corespunzător.

În cazurile în care rata dobânzii la arierate nu a fost convenită prin contract, creditorul poate pretinde dobândă la rata prevăzută de lege. În conformitate cu articolul 113 alineatul (1) din Legea privind obligațiile, rata legală a dobânzii este cea specificată la articolul 94 din lege, plus opt procente pe an. În conformitate cu articolul 94 alineatul (1) din lege, rata dobânzii se aplică semestrial și trebuie să fie egală cu ultima rată a dobânzii aplicabile principalelor operațiuni de refinanțare ale Băncii Centrale Europene anterioare datei de 1 ianuarie sau 1 iulie a fiecărui an.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Rata dobânzii prevăzute la articolul 94 din Legea privind obligațiile este publicată semestrial de Banca Estoniei, pe site-ul acesteia, și în monitorul oficial al Estoniei, *Ametlikud Teadaanded*. Atunci când se calculează valoarea dobânzii legale, la această rată se adaugă opt procente, în conformitate cu articolul 113 alineatul (1) din lege.

Pentru cea de a doua jumătate a anului 2015, rata prevăzută la articolul 94 a fost 0,05 %, iar rata dobânzii legale a fost, prin urmare, 0,05 % + 8 % = 8,05 %. În Estonia nu sunt prevăzute rate diferite ale dobânzii legale. Articolul 113 din Legea privind obligațiile se aplică uniform oricărei întârzieri în îndeplinirea unei obligații de plată.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Mai multe informații referitoare la modul în care se poate calcula dobânda legală sunt disponibile în limba estoniană, de exemplu pe site-ul [Tarbijaveeb](#) pentru consumatori și site-ul de asistență juridică [Jurist Aitab](#).

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Legea privind obligațiile este publicată pe site-ul Monitorului Oficial al Estoniei, [State Gazette](#), iar traducerea acesteia în limba engleză este disponibilă [aici](#).

Informațiile privind cea mai recentă rată a dobânzii Băncii Centrale Europene pentru principalele sale operațiuni de refinanțare sunt disponibile pe [site-ul Băncii Estoniei](#).

Ultima actualizare: 19/02/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Irlanda

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Legislația prevede aplicarea unei rate a dobânzii în diverse situații, cum ar fi întârzierea în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, datoriile stabilite prin hotărâre judecătorească, impozitele neplătite sau restante.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Ratele legale ale dobânzii prezentate în tabelul de mai jos se aplică creanțelor în materie civilă și comercială:

Nivelul/rata dobânzii legale	Criteriile de aplicare a dobânzii legale (dacă este necesar, în situații precum întârzieri în efectuarea plăților, contracte încheiate cu consumatori etc.)	Temeiul juridic

8 %	Dobânda aplicabilă unei datorii stabilite prin hotărâre judecătorească începând de la data intrării în vigoare a hotărârii	S. 26 Legea din 1840 privind debitorii (Irlanda) și S. 20 Legea din 1981 privind instanțele de judecată și I.S. 12/1989 – Legea din 1981 privind instanțele de judecată (Dobânzile aplicate datoriiilor stabilite prin hotărâre judecătorească), Ordinul din 1989
8 %	În cazul în care o instanță judecătorească dispune plata de către orice persoană a unei sume de bani, aceasta poate, în anumite împrejurări, să oblige și la plata unei dobânzi aferente întregii sume sau doar unei părți dintr-o sumă de bani datorată pentru întreaga perioadă sau pentru orice parte a perioadei cuprinse între momentul apariției cauzei litigiului și data pronunțării hotărârii judecătorești	S. 22(1) Legea din 1981 privind instanțele de judecată și S. 50 Legea din 1995 privind instanțele de judecată și personalul acestora și I.S. 12/1989 – Legea din 1981 privind instanțele de judecată (Dobânzile aplicate datoriiilor stabilite prin hotărâre judecătorească), Ordinul din 1989
8 %	Dobânda se aplică costurilor stabilite de instanță, începând de la data constatării valorii acestor costuri (de comun acord de către părți sau prin evaluare de către un funcționar al instanței).	S. 30 Legea din 2002 privind instanțele de judecată și personalul acestora, astfel cum a fost modificată prin S. 41 Legea din 2004 privind răspunderea civilă și instanțele de judecată și I.S. 544/2004 (ordinul de inițiere a procedurii)
Rata dobânzii la operațiunile principale de refinanțare a Băncii Centrale Europene (valabilă de la 1 ianuarie și 1 iulie ale fiecărui an), la care se adaugă 8 puncte procentuale	Dreptul creditorilor de a pretinde dobânzi penalizatoare legale pentru întârzierile în efectuarea plăților în cazul contractelor comerciale încheiate după 16 martie 2013	Instrumentul statutar (I.S.) nr. 580 /2012 – Regulamentele din 2012 ale Comunităților Europene (întârzierile în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale)
Rata dobânzii la operațiunile principale de refinanțare a Băncii Centrale Europene (valabilă de la 1 ianuarie și 1 iulie ale fiecărui an), la care se adaugă 7 puncte procentuale	Dreptul creditorilor de a pretinde dobânzi penalizatoare pentru întârzierile în efectuarea plăților în cazul contractelor comerciale încheiate între 7 august 2002 și 15 martie 2013 și în cazul în care valoarea dobânzii penalizatoare solicitate este mai mare de 5 EUR	I.S. nr. 388/2002 – Regulamentele din 2002 ale Comunităților Europene (întârzierile în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale)

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Nu se aplică. A se vedea tabelul de mai sus.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Legislația este disponibilă pe internet, la următoarea adresă: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Ultima actualizare: 13/12/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Grecia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Legislația elenă prevede o dobândă legală. Dobânda legală este rata dobânzii, însemnând procentul din capital pentru o perioadă specificată de timp, prevăzută direct de lege. Cea mai frecventă formă a dobânzii legale este dobânda la arierate, adică dobânda pe care debitorul o datorează de la momentul la care întârzie efectuarea plății. Articolele 301, 346, 529, 720 etc. din Codul civil prevăd și alte cazuri în care se aplică dobânda legală.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Rata dobânzii legale datorate pentru întârzierea la plată este de obicei stabilită la două puncte procentuale peste rata maximă a dobânzii contractuale care a fost stabilită anterior prin decizia guvernatorului Băncii Greciei și a fost armonizată în 2001 cu rata corespunzătoare a dobânzii Băncii Centrale Europene [Legea nr. 47/2000 a Consiliului de Politică Monetară, articolul 3 alineatul (2) din Legea nr. 2842/2000]. Cu titlu indicativ, rata penalității nebancaire a variat de la 12 % (valoare care a fost aplicată constant începând din 1946 și până în 1979) la 44 % (în 1992, an de la care a început să scadă treptat). În prezent, aceasta este de 7,30 %.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Un tabel al ratelor dobânzilor nebankare (începând din 1946) este publicat pe site-ul Băncii Greciei (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx), care însă nu prezintă nicio metodă automată de calcul al dobânzii legale, așa cum o fac alte site-uri, precum NOMOS sau ISOKRATIS (dsanet).

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Pentru Banca Greciei da, dar nu și pentru altele, deoarece acestea sunt servicii pe bază de abonament.

Ultima actualizare: 13/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [es](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Dobânda legală - Spania

1 Există prevederi privind „dobânda legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobânda legală” în acest stat membru?

Dobânda legală este prevăzută în Spania ca reparație secundară, prin care se stabilește o despăgubire pentru daune în absența unui acord între părți, dacă debitorul este pus în întârziere. Aceasta este prevăzută la articolul 1108 din Codul civil (*Código Civil*), care impune ca datoria neplătită să fie în numerar sau să fi fost convertită în numerar.

Nu există o definiție explicită a dobânzii legale.

Cu toate acestea, există diferite tipuri de dobândă legală. Tipul cel mai frecvent este dobânda menționată mai sus, prevăzută de Codul civil. În alte situații, legea stabilește însă rate specifice ale dobânzii, care de multe ori rezultă din aplicarea unui anumit procent la dobânda legală. În cazurile în care sunt aplicabile aceste rate ale dobânzii, ele pot fi considerate, de asemenea, „dobândă legală”, în sensul că sunt stabilite prin lege. Acestea includ:

- în ceea ce privește *ipotecile*, Legea nr. 1/2013 din 14 mai 2013 modifică articolul 114 din Legea privind ipotecile (*Ley Hipotecaria*) și stabilește limita ratei dobânzii pentru întârzierea la plată în cazul împrumuturilor pentru achiziția principalei locuințe, atunci când ipoteca este constituită asupra locuinței respective, la o valoare de trei ori mai mare decât dobânda legală, și anume, în prezent, 11,5 %;
- articolul 20 alineatul (4) din Legea nr. 16/2011 privind *contractele referitoare la creditele de consum* (*Contratos de Crédito al Consumo*) stabilește o limită superioară de 2,5 ori mai mare decât dobânda legală pentru aceste operațiuni;
- articolul 7 din Legea nr. 3/2004 privind *combaterea întârzierii la plată în tranzacțiile comerciale* (*lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) adaugă o diferență de 8 puncte (7 puncte până în 2013) la rata dobânzii aplicate de Banca Centrală Europeană în cea mai recentă operațiune principală de refinanțare, efectuată înainte de prima zi a trimestrului calendaristic curent (în prezent, 0,250 %);
- în ceea ce privește *contractele de asigurări*, articolul 20 alineatul (4) din Legea nr. 50/1980 din 8 octombrie 1980 privind contractele de asigurări (*Ley 50 /1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) sancționează întârzierea nejustificată a plății despăgubirilor de către societățile de asigurări către persoanele cu cereri acoperite de contractele de asigurări pe care le-au semnat, prin plata unei dobânzi anuale egale cu dobânda legală în vigoare la momentul la care plata devine exigibilă, majorată cu 50 %, deși judecătorul nu poate impune asigurătorului o dobândă anuală mai mică de 20 % după trecerea unei perioade de doi ani de la data depunerii cererii, dacă în această perioadă nu s-a plătit despăgubirea;
- dobânda ulterioară unui proces (*interés procesal*) este menționată la articolul 576 din Legea nr. 1/2000 din 7 ianuarie 2000 privind procedura civilă (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), care stabilește că odată ce s-a pronunțat o decizie în primă instanță prin care s-a dispus o plată în numerar, dobânda anuală este datorată creditorului la rata dobânzii legale majorată cu două puncte sau la rata dobânzii convenită între părți sau la rata stabilită printr-o dispoziție legală specială.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Rata dobânzii este prevăzută în legile bugetare pentru fiecare an.

Pentru 2016, rata este prevăzută în Dispoziția suplimentară nr. 34 a Legii nr. 48/2015 din 29 octombrie 2015 privind bugetul general de stat (*Presupuestos Generales del Estado*) pentru 2016:

- 3,00 procente până la 31 decembrie 2016.

Evoluția ratei dobânzilor poate fi urmărită la următoarea adresă publicată de Banca Spaniei:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_iotros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

Astfel cum se precizează în răspunsul la întrebarea anterioară, pe lângă dobânda legală prevăzută la articolul 1108 din Codul civil, pentru stabilirea despăgubirii pentru neplata creanțelor pecuniare, se aplică diverse tipuri de dobânzi legale. Acestea includ:

- în ceea ce privește *ipotecile*, Legea nr. 1/2013 din 14 mai 2013 modifică articolul 114 din Legea privind ipotecile și stabilește limita ratei dobânzii pentru întârzierea la plată în cazul împrumuturilor pentru achiziția principalei locuințe, atunci când ipoteca este constituită asupra locuinței respective, la o valoare de trei ori mai mare decât dobânda legală, și anume, în prezent, 11,5 %;
- articolul 20 alineatul (4) din Legea nr. 16/2011 privind *contractele referitoare la creditele de consum* (*Contratos de Crédito al Consumo*) stabilește o limită superioară de 2,5 ori mai mare decât dobânda legală pentru aceste operațiuni;
- articolul 7 din Legea nr. 3/2004 privind *combaterea întârzierii la plată în tranzacțiile comerciale* (*lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) adaugă o diferență de 8 puncte (7 puncte până în 2013) la rata dobânzii aplicate de Banca Centrală Europeană în cea mai recentă operațiune principală de refinanțare, efectuată înainte de prima zi a trimestrului calendaristic curent (în prezent, 0,250 %);
- în ceea ce privește *contractele de asigurări*, articolul 20 alineatul (4) din Legea nr. 50/1980 din 8 octombrie 1980 privind contractele de asigurări (*Ley 50 /1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) sancționează întârzierea nejustificată a plății despăgubirilor de către societățile de asigurări către persoanele cu cereri acoperite de contractele de asigurări pe care le-au semnat, prin plata unei dobânzi anuale egale cu dobânda legală în vigoare la momentul la care plata devine exigibilă, majorată cu 50 %, deși judecătorul nu poate impune o dobândă anuală mai mică de 20 % asupra asigurătorului, după trecerea unei perioade de doi ani de la data depunerii cererii, dacă în această perioadă nu s-a plătit despăgubirea;
- dobânda ulterioară unui proces (*interés procesal*) este menționată la articolul 576 din Legea nr. 1/2000 din 7 ianuarie 2000 privind procedura civilă (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), care stabilește că odată ce s-a pronunțat o decizie în primă instanță prin care s-a dispus o plată în numerar, dobânda anuală este datorată creditorului la rata dobânzii legale majorată cu două puncte sau la rata dobânzii convenită între părți sau la rata stabilită printr-o dispoziție legală specială.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Evoluția ratei dobânzii poate fi urmărită pe site-ul indicat în răspunsul la întrebarea precedentă.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Da, la următoarea adresă de internet:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/

Ultima actualizare: 04/04/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Croația

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Da. Dobânda legală (*zakonska kamata*) este dobânda pe care debitorul unei obligații pecuniare trebuie să o plătească pentru plata cu întârziere a unei sume de bani. Prin urmare, debitorul care nu își respectă o obligație pecuniară trebuie să plătească, pe lângă principal, și dobânzile legale.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Principalele prevederi privind dobânda legală se regăsesc în Legea privind obligațiile civile (*Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN; Jurnalul Oficial al Republicii Croația), Nr. 35/05, 41/08, 125/11 și 78/15) la articolele 29-31. Această lege se aplică cu excepția cazului în care există prevederi speciale diferite pentru anumite persoane sau anumite raporturi juridice. Această lege prevede că rata dobânzilor de întârziere aplicabilă creanțelor care decurg din contractele comerciale și din contractele dintre un comerciant și o persoană de drept public se stabilește o dată la șase luni prin adăugarea a cinci puncte procentuale la rata medie a dobânzii aferentă perioadei de referință care precede semestrul în curs pentru creditele acordate pe o perioadă mai mare de un an societăților nefinanciare, și cu trei puncte procentuale în celelalte cazuri.

Rata medie a dobânzilor pentru perioada de referință, stabilită de Banca Națională a Croației (*Hrvatska narodna banka*), se publică la 1 ianuarie și la 1 iulie în *Narodne Novine*, Jurnalul Oficial al Republicii Croația.

Rata medie a dobânzii utilizată pentru calcularea ratei dobânzii legale pentru semestrul în curs (1 ianuarie 2017 - 30 iunie 2017) este de 4,68 %. Prin urmare, pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 30 iunie 2017, rata dobânzii legale aplicabilă datorii care decurg din contractele comerciale și din contractele dintre un comerciant și o persoană de drept public este de 9,68 %, iar pentru celelalte cazuri (de exemplu, relațiile contractuale care decurg din contractele de credit și alte contracte de drept civil relații extracontractuale - repararea unui prejudiciu compensații, îmbogățirea fără justă cauză), 7,68 %.

Reglementările speciale privind rata legală a dobânzii pentru anumite tipuri de datorii sunt prevăzute în Legea privind operațiunile financiare și concordatul prefaliment (*Zakon o finacijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (*Narodne Novine* (NN; Jurnalul Oficial al Republicii Croația), 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 și 78/15). Această lege se aplică penalităților de întârziere în cazul tranzacțiilor comerciale între întreprinderi și între o întreprindere și o persoană de drept public, atunci când aceasta din urmă are calitatea de debitor, care au ca obiect livrarea de bunuri sau furnizarea de servicii contra cost. În conformitate cu această lege, dobânda legală utilizată pentru calcularea penalităților de întârziere este egală cu rata dobânzii de referință, majorată cu 8 puncte procentuale. Rata de referință este egală cu rata medie a dobânzii aplicată împrumuturilor acordate pe o perioadă mai mare de un an societăților nefinanciare, calculată pentru perioada de referință care precede semestrul în curs, din care se scad trei puncte procentuale.

Rata medie a dobânzilor pentru perioada de referință, stabilită de Banca Națională a Croației (*Hrvatska narodna banka*), se publică la 1 ianuarie și la 1 iulie în *Narodne Novine*, Jurnalul Oficial al Republicii Croația.

Rata dobânzii de referință utilizată pentru calcularea ratei dobânzii legale pentru semestrul în curs (1 ianuarie 2017 - 30 iunie 2017) este de 1,68 %. Prin urmare, pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 30 iunie 2017, rata legală a dobânzii utilizată pentru calcularea penalităților de întârziere în cazul tranzacțiilor comerciale între întreprinderi și între o întreprindere și o persoană de drept public, atunci când aceasta din urmă are calitatea de debitor, este de 9,68 %.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Rata medie a dobânzii pentru perioada de referință, stabilită de Banca Națională a Croației (*Hrvatska narodna banka*), se publică la 1 ianuarie și 1 iulie în *Narodne novine*, Jurnalul Oficial al Republicii Croația.

Jurnalul Oficial al Republicii Croația, *Narodne novine*, poate fi accesat la adresa: <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Jurnalul Oficial al Republicii Croația, *Narodne novine*, poate fi accesat gratuit la adresa: <https://narodne-novine.nn.hr/>

Ultima actualizare: 25/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [it](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Dobânda legală - Italia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Italia prevede o dobândă legală care se adaugă la obligația bănească.

Această dobândă legală are temeiul juridic în articolul 1282 din Codul civil, conform căruia creanțele lichide și exigibile sunt, de drept, purtătoare de dobândă, cu excepția cazului în care legea sau titlul de creanță prevede altfel.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Valoarea **dobânzilor legale** este stabilită anual de către Ministerul Trezoreriei (*Ministero del Tesoro*) prin intermediul unui decret care trebuie adoptat cel târziu până la 15 decembrie.

În cazul în care părțile au stabilit o rată a dobânzii contractuală, rata aplicabilă este cea stabilită de părțile în cauză; aceasta trebuie însă să fie stabilită în scris și nu poate depăși rata maximă autorizată prin Legea nr. 108 din 7 martie 1996 împotriva cămătăriei, sub sancțiunea considerării dobânzilor ca fiind excesive și, în consecință, a declarării acestora nule, caz în care nu ar mai fi datorată nicio dobândă (articolul 1815 din Codul civil).

În cazul în care părțile au convenit să aplice o rată a dobânzii contractuală, însă nu au stabilit valoarea acesteia, se aplică rata legală.

În sistemul juridic italian, lucrurile stau parțial altfel în ceea ce privește **dobânzile** în cazul întârzierii efectuării plăților, care au rol de penalizare și de compensație și care se aplică în cazul neîndeplinirii unei obligații bănești, în urma neefectuării unei plăți sau a întârzierii plății serviciului furnizat în termenul

stabilit prin lege sau în conformitate cu prevederile acordurilor încheiate între părți. Pentru ca un creditor să poată solicita dobânzi în cazul întârzierii efectuării plăților, debitorul trebuie să fie în întârziere. Întârzierea corespunde unei întârzieri de executare imputabilă debitorului; aceasta presupune expirarea termenului stabilit și punerea în întârziere a debitorului, și anume actul oficial prin care creditorul invită debitorul să realizeze prestația datorată. În temeiul Codului civil, dobânzile în cazul întârzierii efectuării plăților sunt datorate la rata legală a dobânzii, și anume la rata prevăzută de lege. Cu toate acestea, în cazul în care erau datorate dobânzi remuneratorii mai mari decât rata legală înainte de punerea în întârziere, rata dobânzilor aplicate în cazul întârzierii efectuării plăților are aceeași valoare (articolul 1224 din Codul civil).

În conformitate cu articolul 1284 din Codul civil, rata dobânzilor legale se stabilește anual de către Ministrul Economiei și Finanțelor (*Ministro dell'Economia e delle Finanze*) care, printr-un decret publicat în Jurnalul Oficial al Republicii Italiene (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*), modifică valoarea acesteia în funcție de randamentul mediu brut anual al obligațiunilor de stat cu o durată de maximum douăsprezece luni, luând în considerare rata inflației înregistrată în cursul anului. Această valoare este stabilită cel târziu la data de 15 decembrie a anului precedent celui la care se referă rata dobânzii. În cazul în care noua valoare a ratei nu este stabilită la data respectivă, aceasta rămâne neschimbată în anul următor.

De la 1 ianuarie 2017, rata dobânzii legale este stabilită la 0,1 %.

Tabel indicativ al evoluției ratei dobânzii începând din 2010:

1 %	de la 1 ianuarie 2010 la 31 decembrie 2010	 D.M. din 4 decembrie 2009
1,5 %	de la 1 ianuarie 2011 la 31 decembrie 2011	 D.M. din 7 decembrie 2010
2,5 %	de la 1 ianuarie 2012 la 31 decembrie 2013	 D.M. din 12 decembrie 2011
1 %	de la 1 ianuarie 2014 la 31 decembrie 2014	 D.M. din 12 decembrie 2013
0,5	de la 1 ianuarie 2015 la 31 decembrie 2015	D.M. din 11 decembrie 2014
0,2	de la 1 ianuarie 2016 la 31 decembrie 2016	D.M. din 11 decembrie 2015
0,1	de la 1 ianuarie 2017 la 31 decembrie 2017	D.M. din miercuri, 7 decembrie 2016

Dobânzile care depășesc rata legală trebuie să fie stabilite în scris, în caz contrar acestea fiind datorate pe baza ratei legale.

În cazul în care părțile nu au convenit o rată a dobânzii aplicabilă, rata dobânzilor legale este considerată, începând cu data depunerii actului de sesizare a instanței, ca fiind echivalentă cu cea prevăzută de legislația specială privind întârzierea efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale (a se vedea mai jos). Această ultimă regulă se aplică, de asemenea, în cazul depunerii unui act prin care se inițiază o procedură de arbitraj.

Legislația specială privind întârzierea efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale

În vederea punerii în aplicare a Directivei 2000/35/CE privind „*combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale*”, legiuitorul italian a adoptat Decretul legislativ nr. 231/2002, cu modificările ulterioare, în care se prevede în mod expres o rată mai ridicată decât rata dobânzii legale pentru dobânzile aplicate în cazul întârzierii efectuării plăților în tranzacțiile comerciale. În conformitate cu decretul legislativ menționat mai sus, noțiunea de „tranzacție comercială” înseamnă „orice tranzație, sub oricare denumire, între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care conduce, în mod exclusiv sau predominant, la livrarea de mărfuri sau la prestarea de servicii contra cost”, iar, în cadrul unei tranzacții comerciale, „orice persoană care suferă, în mod nejustificat, o întârziere a efectuării plăților, are dreptul la producția automată de dobânzi aplicate întârzierii efectuării plăților care devin exigibile în ziua următoare expirării termenului de plată, fără să fie necesară o punere în întârziere oficială”, cu excepția cazului în care debitorul este în măsură să dovedească faptul că întârzierea în cauză este provocată de cauze care nu îi sunt imputabile.

În temeiul aceluiași decret legislativ, dobânzile în cazul întârzierii efectuării plăților aplicabile în tranzacțiile comerciale sunt stabilite, prin urmare, în conformitate cu rata dobânzii stabilită anual de Ministerul Economiei și Finanțelor (*Ministero dell'economia e delle finanze*). Acestea sunt sintetizate în tabelul de mai jos, cu următoarea precizare: a) în primul semestru al anului la care se referă întârzierea, rata de referință este cea aplicabilă la data de 1 ianuarie a anului în cauză; b) în cel de al doilea semestru al anului la care se referă întârzierea, rata de referință este cea aplicabilă la data de 1 iulie a anului în cauză.

Tabel indicativ al evoluției ratei dobânzii în cazul întârzierii efectuării plăților, începând din 2010:

TABEL cu RATA DOBÂNZII APLICATE ÎN CAZUL ÎNTÂRZIERII EFECTUĂRII PLĂȚILOR în temeiul Decretului legislativ nr. 231/2002 astfel cum a fost modificat prin Decretul legislativ nr. 192/2012					Tranzacții încheiate înainte de 31.12.2012
de la	la	Rata BCE	Majorare	Total	Rata totală
1.1.2010	30.6.2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2010	31.12.2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2011	30.6.2011	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2011	31.12.2011	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
1.1.2012	30.6.2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2012	31.12.2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2013	30.6.2013	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
1.7.2013	31.12.2013	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
1.1.2014	30.6.2014	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
1.7.2014	31.12.2014	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
1.1.2015	31.12.2015	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
1.1.2016	30.6.2016	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
1.7.2016	31.12.2016	0,00	8,00 %	8,00	7,00 %

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Există numeroase site-uri web care pun la dispoziție în mod gratuit programe informatice de calcul al dobânzilor legale și al dobânzilor în cazul întârzierii efectuării plăților.

Ultima actualizare: 22/01/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Cipru

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În legislația națională din Cipru nu există prevederi privind rata legală a dobânzii. Cu toate acestea, în cazul unei acțiuni în justiție, judecătorul are competența să dispună plata unei dobânzi legale la o rată prestabilită, calculată de la data sesizării instanței la data pronunțării hotărârii în cazul în care legislația în domeniu nu prevede plata de dobânzi sau în cazul în care, pentru acțiunile care vizează încălcarea unui contract sau a unui acord, în contractul sau acordul respectiv nu există nicio dispoziție explicită care să precizeze rata dobânzii.

În prezent, rata dobânzii a fost stabilită la 3,5 % prin ordin special al ministrului finanțelor, care are competența de a o modifica.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Vă rugăm să consultați răspunsul la întrebarea 1. Actuala rată a dobânzii este de 3,5 %.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Nu se aplică. Vă rugăm să consultați răspunsul la întrebarea 1.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Nu se aplică. Vă rugăm să consultați răspunsul la întrebarea 1.

Ultima actualizare: 13/05/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Dobânda legală - Luxemburg

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Rata legală a dobânzii reprezintă rata dobânzii stabilită anual prin lege și care se aplică în cazul în care se întârzie efectuarea plății unei sume datorate, dacă părțile nu au stabilit, în prealabil, nicio altă rată a dobânzii.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Odată cu aplicarea Legii din 18 aprilie 2004, care transpune Directiva 2000/35/CE din 29 iunie 2000, rata dobânzii de întârziere în cazul tranzacțiilor comerciale (și anume, tranzacțiile efectuate între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care au drept obiect livrarea de bunuri sau furnizarea de servicii remunerate) se stabilește separat prin referire la rata marginală ce rezultă din procedura de licitație cu rată variabilă pentru principala operațiune de refinanțare aplicată de Banca Centrală Europeană în cazul celei mai recente operațiuni principale de finanțare efectuate înainte de prima zi calendaristică a fiecărui semestru. În cazul în care se întârzie efectuarea plății, această rată a dobânzii se majorează cu marja (cu excepția cazului în care contractul conține dispoziții contrare, în conformitate cu articolul 5 din Legea din 18 aprilie 2004 privind termenele de plată și ratele dobânzilor de întârziere a plății).

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

/

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

 <http://www.legilux.public.lu/>

 <http://www.mj.public.lu/>

Ultima actualizare: 18/12/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Ungaria

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Da. Rata dobânzii legale este stabilită la articolul 6:47 din Legea V din 2013 privind Codul civil, care o asociază cu normele privind rata dobânzii ale băncii centrale. Rata dobânzii legale care decurge din datoria exprimată în HUF se bazează pe rata dobânzii băncii centrale, care este decisă de Consiliul Monetar al Băncii Centrale a Ungariei. În cazul datoriilor exprimate în monedă străină, rata dobânzii legale este rata de bază a dobânzii decisă de banca centrală emitentă a monedei în cauză sau, dacă nu există o astfel de rată de bază, rata dobânzii de pe piața monetară.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Temeiul juridic pentru dobânda legală este Codul civil, potrivit căruia dobânda este prețul banilor unei alte persoane, pe care o parte trebuie să îl plătească pentru orice datorie, în afara cazului în care se convine altfel. Dobânda legală aplicată datoriei este percepută în fiecare semestru calendaristic. Rata dobânzii în vigoare în prima zi a semestrului calendaristic în cauză se aplică întregii perioade a acestui semestru calendaristic, indiferent de modificările ratei de bază a dobânzii băncii centrale survenite în semestru respectiv.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Nu.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Da, Codul civil poate fi găsit în [Registrul național legislativ \[Nemzeti Jogszabálytár\]](#). Informațiile privind rata de bază a dobânzii băncii centrale sunt disponibile pe [site-ul](#) Băncii Naționale a Ungariei.

Ultima actualizare: 16/10/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere

acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Malta

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În legislația malteză nu există termenul „dobândă legală”, termenul utilizat în loc de dobândă legală fiind cel de „dobândă legală pentru întârzierea efectuării plăților”. Această sintagmă apare în Codul comercial maltez în care termenul este definit ca „dobândă simplă pentru întârzierea în efectuarea plăților într-un anumit care reprezintă valoarea ratei de referință, plus cel puțin opt la sută (8 %)”.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Legislația malteză nu prevede decât o rată a dobânzii, iar aceasta este de opt la sută (8 %). Temeiul juridic pentru această rată este Codul comercial, capitolul 13 din legislația malteză, mai exact titlul II subtitlul IA din codul menționat.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților începând cu ziua următoare datei sau termenului-limită de plată fixat în contract. Cu toate acestea, dacă data sau termenul de plată nu este fixat în contract, creditorul are dreptul la dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților la expirarea oricăruia dintre următoarele termene:

treizeci de zile calendaristice de la data primirii de către debitor a facturii;

treizeci de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă data primirii facturii este incertă;

treizeci de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă debitorul primește factura înainte de primirea bunurilor sau serviciilor;

treizeci de zile calendaristice de la data la care, în conformitate cu legea, astfel cum s-a convenit sau potrivit contractului, produsul trebuie acceptat sau verificat, iar debitorul a primit factura mai devreme de data la care are loc acceptarea sau verificarea ori la data respectivă.

Rata de referință aplicabilă pentru primul semestru al anului în cauză este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv, iar pentru al doilea semestru al anului în cauză rata aplicabilă este cea în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Codul comercial maltez, [Capitolul 13](#) din legislația malteză este disponibil gratuit online.

Ultima actualizare: 22/03/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Țările de Jos

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În Țările de Jos există o dobândă legală. Aceasta este dobânda pe care un creditor o poate solicita, în temeiul legii, în caz de întârziere la plată.

Se face distincția între dobânda legală pentru tranzacții necomerciale (articolul 6:119 din Codul civil) și dobânda legală pentru tranzacții comerciale (articolul 6:119a din Codul civil).

Dobânda legală pentru tranzacții necomerciale se aplică în cazul tuturor contractelor cu persoane fizice sau consumatori.

Dobânda legală pentru tranzacții comerciale se aplică în cazul tuturor contractelor cu întreprinderi sau organisme din sectorul public.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Dobânda legală pentru tranzacțiile necomerciale este de 2 %. Dobânda legală pentru tranzacțiile comerciale este de 8 %.

Dobânda legală poate fluctua.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Ultima actualizare: 21/08/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Austria

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Ratele **dobânzii legale** sunt reglementate de articolul 1000 din Codul civil austriac (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* – ABGB). Ratele **dobânzii penalizatoare** sunt reglementate de articolul 1333 din ABGB și de articolul 456 din Codul comercial austriac (*Unternehmensgesetzbuch* – UGB) pentru actele juridice încheiate între societățile comerciale, precum și între societățile comerciale și entități juridice de drept public.

Articolul 1000 din ABGB se aplică dobânzii „impuse de lege sau pentru care rata nu a fost stabilită”. În plus, articolul 1000 alineatul (2) din ABGB precizează cazurile în care se poate percepe dobândă la dobândă (dobândă compusă).

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

În conformitate cu articolul 1000 alineatul (1) din ABGB, dobânda legală este de patru procente pe an. Același rată se aplică în cazul dobânzii penalizatoare, în conformitate cu articolul 1333 alineatul (1) din ABGB în coroborare cu articolul 1000 alineatul (1) din ABGB. Această rată a dobânzii se aplică și tranzacțiilor comerciale unilaterale.

Pentru actele juridice încheiate între societăți comerciale și între societăți comerciale și entități juridice de drept public, se aplică o rată a dobânzii penalizatoare de 9,2 puncte procentuale peste rata de bază a dobânzii penalizatoare, în conformitate cu articolul 456 din UGB. Rata de bază a dobânzii pentru semestrul relevant este rata valabilă în prima zi calendaristică a semestrului respectiv. Rata de bază a dobânzii poate fi consultată pe site-ul Băncii Naționale a Austriei, <http://www.oenb.at>, la secțiunea „Services” (Servicii) „Interest rates and exchange rates” („Dobânzi și curs de schimb valutar”).

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

În conformitate cu articolul 1000 alineatul (2) din ABGB, un creditor poate percepe dobândă la o creanță dacă părțile au convenit în mod explicit acest lucru. Chiar și în lipsa unui astfel de acord între părți se poate percepe o dobândă compusă de patru procente pe an din ziua în care părătului îi este comunicată pretenția, dacă există o pretenție privind dobânda datorată. Legislația din Austria nu interzice dobânda compusă.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Dispozițiile susmenționate ale Codului civil austriac și ale Codului comercial austriac pot fi accesate gratuit (în limba germană) pe site-ul Cancelariei Federale Austriece (*Bundeskanzleramt*) (<http://www.ris.bka.gv.at/>) în secțiunea „Bundesrecht”, „Bundesrecht konsolidiert”.

Ultima actualizare: 01/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [pl](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Dobânda legală - Polonia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În temeiul articolului 359 alineatul (1) din Legea din 23 aprilie 1964 – Codul civil [Jurnalul Legislativ (*Dziennik Ustaw*) din 2014, nr. 121, cu modificările ulterioare, denumit în continuare „CC”], se datorează dobândă pentru o sumă de bani doar dacă aceasta decurge dintr-un act juridic o lege, o decizie a instanței sau o decizie a unei alte autorități competente. Dacă nivelul dobânzii nu este specificat în alt mod, dobânda legală este datorată la o rată care corespunde ratei de referință a Băncii Naționale a Poloniei, plus 3,5 puncte procentuale.

Pe de altă parte, în ceea ce privește dobânda la arierate, în conformitate cu articolul 481 alineatul (2) din CC, dacă rata dobânzii la arierate nu a fost specificată, dobânda legală la arierate este datorată la o rată care corespunde ratei de referință a Băncii Naționale a Poloniei plus 5,5 puncte procentuale. Cu toate acestea, dacă o creanță este purtătoare de dobândă la o rată mai ridicată, creditorul poate solicita dobândă la arierate la acea rată mai ridicată.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

În conformitate cu articolul 359 alineatul (2) din CC, dobânda legală este stabilită la o rată care corespunde ratei de referință a Băncii Naționale a Poloniei plus 3,5 puncte procentuale. Ministerul Justiției anunță nivelul dobânzii legale printr-o comunicare publicată în Monitorul Oficial Polonez (*Monitor Polski*). În prezent, în conformitate cu comunicarea Ministerului Justiției din 7 ianuarie 2016, începând de la 1 ianuarie 2016, nivelul dobânzii legale este de 5 % *pe an*, iar nivelul dobânzii legale la arierate este 7 % *pe an*.

Dobânda aferentă tranzacțiilor comerciale, pe de altă parte, este reglementată de Legea din 8 martie 2013 privind condițiile de plată în tranzacțiile comerciale (Jurnalul Legislativ din 2013, nr. 403, cu modificările ulterioare), iar nivelul dobânzii este întotdeauna stabilit într-o comunicare emisă de Ministerul Dezvoltării. În prezent, în conformitate cu comunicarea din 7 ianuarie 2016, de la 1 ianuarie 2016 până la 30 iunie 2016, nivelul dobânzii legale penalizatoare aferente tranzacțiilor comerciale este 9,50 % *pe an*.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Pentru detalii referitoare la ratele curente ale dobânzii Băncii Naționale a Poloniei, inclusiv la rata de referință, vă rugăm să vizitați site-ul Băncii Naționale a Poloniei (NBP) la: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=dzienne/stopy.htm>

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Comunicările Ministerului Justiției și Ministerului Dezvoltării cu privire la dobânda legală (pentru tranzacții comerciale) sunt disponibile pe site-ul Centrului pentru Legislație al Guvernului (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

Ultima actualizare: 22/01/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [pt](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Dobânda legală - Portugalia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Dobânda legală

Da, legislația portugheză prevede rate ale dobânzii legale.

Dobânda poate fi convenită între părți sau poate fi stabilită prin lege. Atunci când este convenită între părți, se numește dobândă contractuală. **Atunci când este stabilită prin lege, se numește dobândă legală.**

Dobânda contractuală și dobânda legală pot fi **de natură civilă sau comercială.**

Scopul dobânzii

În termeni generali, există două tipuri de dobândă: dobândă remuneratorie (de exemplu, dobânda percepută la un împrumut) și dobândă penalizatoare (de exemplu, dobânda datorată pentru întârzierea în îndeplinirea unei obligații).

Dobânda legală datorată pentru întârziere

Atunci când un debitor **întârzie la plata unei obligații financiare**, regula generală este ca **despăgubirea pentru întârziere să corespundă dobânzii legale** calculate de la data la care debitorul este pus în întârziere. O obligație financiară este o obligație de a plăti o sumă de bani altei părți.

Momentul punerii în întârziere

Debitorul este considerat a fi pus în întârziere atunci când a fost notificat pe căi judiciare sau extrajudiciare că trebuie să îndeplinească obligația.

Cu toate acestea, există trei cazuri în care debitorul este considerat a fi în întârziere fără să fi fost în mod necesar notificat:

dacă obligația a avut o perioadă fixă;

dacă obligația a decurs dintr-un act nelegal;

dacă debitorul evită notificarea; în acest caz, se consideră că debitorul a fost notificat la data la care notificarea i-ar fi fost comunicată în mod normal.

Dacă creditul nu este lichid, nu există nicio nerespectare a obligațiilor de plată până când acesta nu devine lichid, în afara cazului în care absența lichidității poate fi imputată debitorului. Dacă debitorul este responsabil pentru un act nelegal sau pentru un risc, acesta este considerat a fi pus în întârziere de la data la care primește notificarea oficială, în afara cazului în care este deja în întârziere în conformitate cu prima parte a prezentului paragraf.

Stingerea sau încetarea dobânzii unui credit

De la momentul la care apare, dobânda unui credit nu depinde în mod necesar de suma principală a creditului. Oricare dintre acestea poate fi transferată sau anulată independent de cealaltă.

Alocarea plăților parțiale

Legislația națională stabilește următoarele norme referitoare la alocarea plăților:

(i) atunci când, pe lângă capital, debitorul trebuie să plătească costuri sau dobândă sau trebuie să despăgubească creditorul ca urmare a întârzierii, o plată care nu este suficientă pentru a acoperi întreaga sumă va fi alocată costurilor, despăgubirii, dobânzii și capitalului, în această ordine;

(ii) alocarea către capital va fi ultima, în afara cazului în care creditorul convine altfel.

Dobânda la dobândă

Dobânda penalizatoare se poate acumula pe o dobândă obișnuită (dobândă compusă) în anumite cazuri.

Pentru ca o dobândă să fie la rândul său purtătoare de dobândă, trebuie să fie aplicabilă una dintre următoarele situații:

fie debitorul trebuie să fie notificat pe cale judiciară să capitalizeze dobânda acumulată, fie acesta trebuie să plătească dobânda sub sancțiunea capitalizării.

Numai dobânda aferentă unei perioade minime de un an poate fi capitalizată. Aceste restricții privind dobânda compusă nu sunt aplicabile dacă încalcă regulamentele sau practicile din sector (de exemplu, ca în cazul împrumuturilor acordate de instituții financiare care fac obiectul unei reglementări speciale).

Jurisprudența națională a stabilit că la o dobândă penalizatoare nu se poate aplica o altă dobândă penalizatoare. Prin urmare, dobânzile legale datorate ca urmare a neîndeplinirii unei obligații financiare nu pot, în principiu, să fie purtătoare de dobândă. Acest lucru nu aduce atingere niciunei alte variante a acestei interpretări existente în jurisprudență și nici posibilității prevăzute de lege privind aplicarea unei penalități financiare obligatorii atunci când plata unei sume de bani este dispusă printr-o hotărâre judecătorească.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Ratele dobânzii legale variază în funcție de tipul de dobândă, respectiv **civilă** sau **comercială**.

Dobânda legală civilă

Dobânda legală civilă este stabilită printr-un ordin ministerial comun de punere în aplicare (*Portaria*) al Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, în conformitate cu articolul 559 alineatul (1) din Codul civil portughez (*Código Civil*). La momentul elaborării prezentei (decembrie 2015), ratele dobânzii sunt stabilite prin Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 291/03 din 8 aprilie 2003.

Dobânda legală comercială

Dobânda legală comercială este în mod normal datorată pentru credite contractate de societăți comerciale, întreprinderi individuale sau persoane juridice și, în special, pentru tipurile de credite indicate în Decretul-lege nr. 62/2013 din 10 mai 2013, menționate mai jos.

Dobânda legală comercială este stabilită printr-un ordin ministerial comun de punere în aplicare al Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor în conformitate cu articolul 102 alineatele (3)-(5) din Codul comercial portughez (*Código Comercial*). La momentul redactării prezentei, în decembrie 2015 stabilirea dobânzii comerciale era reglementată prin Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 277/13 din 26 august 2013, în conformitate cu care ratele dobânzii comerciale se stabilesc semestrial.

Valoarea fiecărei rate a dobânzii comerciale menționate în Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 277/13 din 26 august 2013 este stabilită prin comunicare a Direcției Generale a Trezoreriei și Finanțelor (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*), publicată în Jurnalul Republicii, seria a doua, până la 15 ianuarie și, respectiv, 15 iulie în fiecare an.

Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 277/13 din 26 august 2013 prevede două rate ale dobânzii penalizatoare comerciale, care variază în funcție de tranzacțiile în cauză:

prima este rata dobânzii aplicabile întârzierilor la plată în tranzacțiile comerciale dintre societăți comerciale sau dintre societăți comerciale și entități publice, prevăzute de Decretul-lege nr. 62/2013 din 10 mai 2013;

cea de a doua este rata dobânzii penalizatoare suplimentare, aplicabilă altor operațiuni și având legătură cu creditele datorate de societăți comerciale, întreprinderi individuale sau persoane juridice, prevăzută la articolul 102 alineatul (3) din Codul comercial portughez.

Ratele dobânzii legale, fie civile, fie comerciale, variază în timp. Din acest motiv, la calcularea dobânzii ar trebui să se țină seama de diferitele rate aplicabile pentru fiecare parte a perioadei de întârziere.

Din motive practice, am menționat aici doar ratele dobânzii legale pentru ultimii ani. Conținutul acestei fișe de date are exclusiv scop informativ și nu este menit să înlocuiască o consultare a legislației naționale aplicabile pentru fiecare caz în parte.

O penalitate suplimentară obligatorie de 5 % se adaugă la dobânda legală datorată dacă plata unei sume de bani este dispusă printr-o hotărâre judecătorească. În acest caz, se va datora în mod automat o dobândă calculată la rata de 5 % pe an – fără a fi nevoie de alte decizii judiciare în acest sens – începând de la data intrării în vigoare a hotărârii. Această penalitate financiară obligatorie se adaugă la dobânda penalizatoare, după caz, sau la despăgubirea datorată, în conformitate cu articolul 829a alineatul (4) din Codul civil portughez.

Dobânda legală, începând cu 5 august 1980 până în prezent:

De la 5 august 1980 la 22 mai 1983 [(1 021 de zile) – Decretul-lege nr. 200-C/80 din 24 iunie 1980 și Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 447/80 din 31 iulie 1980]	15 %
De la 23 mai 1983 la 28 aprilie 1987 [(1 437 de zile) – Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 581/83 din 18 mai 1983]	23 %
De la 29 aprilie 1987 la 29 septembrie 1995 [(3 076 de zile) – Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 339/87 din 24 aprilie 1987]	15 %
De la 30 septembrie 1995 la 16 aprilie 1999 [(1 295 de zile) – Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 1171/95 din 25 septembrie 1995]	10 %
De la 17 aprilie 1999 la 30 aprilie 2003 [(1 475 de zile) – Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 263/99 din 12 aprilie 1999]	7 %
De la 1 mai 2003 [(1 475 de zile) – Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 291/03 din 8 aprilie 2003]	4 %

Ratele legale ale dobânzii comerciale de la 28 septembrie 1995 până în prezent sunt după cum urmează:

De la 28 septembrie 1995 la 16 aprilie 1999 [Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 1167/95 din 23 septembrie 1995]	15 %
De la 17 aprilie 1999 la 30 septembrie 2004 [Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 262/99 din 12 aprilie 1999]	12 %
De la 1 octombrie 2004 la 31 decembrie 2004 [Informarea Direcției Generale a Trezoreriei (<i>Direcção o-Geral do Tesouro</i> sau „DGT”) nr. 10097/04 din 30 octombrie 2004]	9,01 %

Prima jumătate a anului 2005 [Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 597/2005 din 19 iulie și Informarea DGT nr. 310 /2005 din 14 ianuarie 2005]	9,09 %
A doua jumătate a anului 2005 [Ordinul ministerial de punere în aplicare nr. 597/2005 din 19 iulie și Informarea DGT nr. 6923 /2005 din 25 iulie 2005]	9,05 %
Prima jumătate a anului 2006 [Informarea DGT nr. 240/2006 din 11 ianuarie 2006]	9,25 %
A doua jumătate a anului 2006 [Informarea DGT nr. 7706/2006 din 10 iulie 2006]	9,83 %
Prima jumătate a anului 2007 [Informarea DGT nr. 191/2007 din 5 ianuarie 2007]	10,58 %
A doua jumătate a anului 2007 [Informarea Direcției Generale a Trezoreriei și Finanțelor (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> sau „DGTF”) nr. 13665/2007 din 30 iulie 2007]	11,07 %
Prima jumătate a anului 2008 [Informarea DGTF nr. 2152/2008 din 29 ianuarie 2008]	11,20 %
A doua jumătate a anului 2008 [Informarea DGTF nr. 19995/2008 din 14 iulie 2005]	11,07 %
Prima jumătate a anului 2009 [Informarea DGTF nr. 1261/2009 din 14 ianuarie 2009]	9,50 %
A doua jumătate a anului 2009 [Informarea DGTF nr. 12184/2009 din 1 iulie 2009]	8 %
Prima jumătate a anului 2010 [Informarea DGTF nr. 597/2010 din 4 ianuarie 2010]	8 %
A doua jumătate a anului 2010 [Informarea DGTF nr. 13746/2010 din 12 iulie 2010]	8 %
Prima jumătate a anului 2011 [Informarea DGTF nr. 2284/2011 din 21 ianuarie 2011]	8 %
A doua jumătate a anului 2011 [Informarea DGTF nr. 14190/2011 din 14 iulie 2011]	8,25 %
Prima jumătate a anului 2012 [Informarea DGTF nr. 692/2012 din 17 ianuarie 2012]	8 %
A doua jumătate a anului 2012 [Informarea DGTF nr. 9944/2012 din 24 iulie 2012]	8 %
Prima jumătate a anului 2013 [Informarea DGTF nr. 584/2013 din 11 iulie 2013]	7,75 %
A doua jumătate a anului 2013 Operațiuni care intră sub incidența Decretului-lege (<i>Decreto-lei</i>) nr. 62/2013[Informarea DGTF nr. 11617/2013 din 17 septembrie 2013]	8,50 %
Alte operațiuni [Informarea DGTF nr. 10478/2013 din 23 august 2013]	7,50 %
Prima jumătate a anului 2014 Operațiuni care intră sub incidența Decretului-lege nr. 62/2013	8,25 %
Alte operațiuni [Informarea DGTF nr. 1019/2014 din 24 ianuarie 2014]	7,25 %
Prima jumătate a anului 2014 Operațiuni care intră sub incidența Decretului-lege nr. 62/2013	8,15 %
Alte operațiuni [Informarea DGTF nr. 8266/2014 din 16 iulie 2014]	7,15 %
Prima jumătate a anului 2015 Operațiuni care intră sub incidența Decretului-lege nr. 62/2013	8,05 %
Alte operațiuni [Informarea DGTF nr. 563/2015 din 19 ianuarie 2015]	7,05 %
A doua jumătate a anului 2015 Operațiuni care intră sub incidența Decretului-lege nr. 62/2013	8,05 %
Alte operațiuni [Informarea DGTF nr. 7758/2015 din 14 iulie 2015]	7,05 %

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Informații suplimentare cu privire la modul de calcul al dobânzii legale sunt disponibile pe site-ul Direcției Generale pentru Trezorerie și Finanțe din Ministerul Justiției.

<http://www.dgjf.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Accesul online la site-ul menționat în răspunsul la întrebarea 3 este gratuit.

Avertisment

Informațiile cuprinse în această fișă sunt de natură generală și nu sunt exhaustive. Aceste informații nu sunt opozabile persoanei de contact, Rețelei Judiciare Europene în cauze civile și comerciale, instanțelor sau oricăror alte persoane. Această fișă nu este menită să înlocuiască o consultare a legislației aplicabile în vigoare.

Ultima actualizare: 20/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - România

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, reglementează regimul juridic al dobânzii legale:

- remuneratorii (reprezentând dobânda datorată de debitorul obligației de a da o sumă de bani la un anumit termen, calculată pentru perioada anterioară împlinirii termenului scadenței obligației) și

- penalizatoare (reprezentând dobânda datorată de debitorul obligației bănești pentru neîndeplinirea obligației respective la scadență) .

Potrivit dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011, în cazul în care, potrivit dispozițiilor legale sau prevederilor contractuale, obligația este purtătoare de dobânzi remuneratorii și/sau penalizatoare, după caz, și în absența stipulației exprese a nivelului acestora de către părți, se va plăti dobânda legală aferentă fiecăreia dintre acestea.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

De interes pentru configurarea regimului juridic al dobânzii legale/convenționale remuneratorii/penalizatoare sunt prevederile art. 3-5 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar:

Art. 3. – (1) Rata dobânzii legale remuneratorii se stabilește la nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, care este rata dobânzii de politică monetară stabilită prin hotărâre a Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

(2) Rata dobânzii legale penalizatoare se stabilește la nivelul ratei dobânzii de referință plus 4 puncte procentuale.

(2 indice 1) În raporturile dintre profesioniști și între aceștia și autoritățile contractante, dobânda legală penalizatoare se stabilește la nivelul ratei dobânzii de referință plus 8 puncte procentuale.

(3) În raporturile juridice care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ, în sensul art. 3 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, rata dobânzii legale se stabilește potrivit prevederilor alin. (1), respectiv alin. (2), diminuat cu 20%.

(4) Nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin grija Băncii Naționale a României, ori de câte ori nivelul ratei dobânzii de politică monetară se va modifica.

Art. 4. – În raporturile juridice cu element de extraneitate, atunci când legea română este aplicabilă și când s-a stipulat plata în monedă străină, dobânda legală este de 6% pe an.

Art. 5. – (1) În raporturile juridice care nu decurg din exploatarea unei întreprinderi cu scop lucrativ, în sensul art. 3 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, dobânda nu poate depăși dobânda legală cu mai mult de 50% pe an.

(2) Orice clauză prin care se încalcă dispozițiile alin. (1) este nulă de drept. În acest caz, creditorul este decăzut din dreptul de a pretinde dobânda legală.

(3) Valabilitatea nivelului dobânzii convenționale se determină prin raportare la dobânda legală în vigoare la data stipulării.”

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Art. 3 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, prevede că rata dobânzii legale remuneratorii se stabilește la nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, care este rata dobânzii de politică monetară stabilită prin hotărâre a Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României. Aceasta este publicată pe site-ul Băncii Naționale a României la <http://www.bnr.ro/Rata-dobanzii-de-politica-monetara-1744.aspx>

Pentru modalitatea de calcul a ratei dobânzii legale în funcție de situație, a se vedea răspunsul de mai sus.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Da, în limba română, pentru Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar. A se vedea site-ul Băncii Naționale a României <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Da, în limba engleză, pentru rata dobânzii de referință a BNR. A se vedea site-ul Băncii Naționale a României <http://www.bnr.ro/Rata-dobanzii-de-politica-monetara-1744.aspx>

Ultima actualizare: 07/03/2016

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [SI](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Dobânda legală - Slovenia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Noțiunea de dobândă este definită la articolul 374 din Codul obligațiilor [*Obligacijski zakonik* (denumit în continuare „OZ”), publicat în *Jurnalul Oficial al Republicii Slovenia (Uradni list Republike Slovenije* – denumit în continuare „UL RS”), numerele 83/01, 28/06 și 40/07] care prevede că debitorul, pe lângă principal, datorează dobândă atunci când legislația prevede astfel sau dacă se convine astfel între creditor și debitor.

Dacă debitorul întârzie în executarea unei obligații pecuniare, atunci, în temeiul articolului 378 alineatul (1) din OZ, acesta, pe lângă principal, datorează și dobândă penalizatoare.

Dobânda contractuală este reglementată la articolul 382 din OZ care prevede că părțile contractante pot conveni ca debitorul să plătească dobândă contractuală pe lângă principal pentru perioada care începe de la data la care a luat naștere obligația pecuniară și până la data scadenței acesteia. În Slovenia dobânda compusă este interzisă, ceea ce înseamnă că dobânda datorată, dar încă neplătită nu produce dobândă, dacă legea nu prevede altfel. În consecință, orice clauză contractuală care stabilește obligația de a plăti dobândă suplimentară pentru dobânda datorată neplătită este nulă și neavenită. Totuși, se poate stabili prin contract că rata dobânzii poate crește dacă debitorul nu plătește dobânda datorată la termen.

Cu toate acestea, articolul 27a din Legea privind protecția consumatorilor [*Zakon o varstvu potrošnikov*, publicată în UL RS nr. 98/04 - text oficial consolidat, 114/06 - Legea privind introducerea monedei euro (*Zakon o uvedbi eura* – denumită în continuare „ZUE”), 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 și 19/15] prevede că, fără a aduce atingere prevederilor generale privind obligațiile, în caz de întârziere în efectuarea unei plăți de către un consumator, părțile contractante nu pot conveni să aplice rate ale dobânzilor mai mari decât cele prevăzute de OZ.

În conformitate cu OZ, dacă rata dobânzii penalizatoare sau rata dobânzii contractuale convenite depășește cu peste 50 % rata dobânzii legale penalizatoare, contractul respectiv este considerat contract „cămătăresc”, cu excepția cazului în care creditorul poate demonstra că nu a profitat de dificultățile sau de situația financiară dificilă a debitorului, de experiența insuficientă, de lipsa de atenție sau de dependența acestuia sau că profitul pe care creditorul l-a obținut pentru sine sau pentru alții nu este în mod evident disproportionat în raport cu ceea ce a dat sau s-a angajat să dea ori să facă. Această presupunere nu se aplică în cazul contractelor comerciale, adică acele contracte încheiate între agenți economici (societăți comerciale și alte persoane juridice care desfășoară activități economice sau întreprinzători persoane fizice).

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Articolul 378 alineatul (2) din OZ prevede că **rata dobânzii penalizatoare** este de 8 % pe an, dacă legea nu prevede altfel. În conformitate cu articolul 379 din OZ, un creditor și un debitor pot conveni cu privire la o rată a dobânzii penalizatoare mai mare sau mai mică decât rata dobânzii penalizatoare prevăzute de lege (rată a dobânzii convenită contractual). Așa cum s-a evidențiat deja, nu este posibil să se convină cu privire la o rată a dobânzii penalizatoare mai mare în caz de întârziere în efectuarea plăților de către un consumator care este parte contractantă.

O lege specială care reglementează rata dobânzii este Legea privind rata dobânzii legale penalizatoare [*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti* (denumită în continuare „ZPOMZO-1”), publicată în UL RS nr. 11/07 - text oficial consolidat]. Articolul 2 din această lege prevede că rata dobânzii legale penalizatoare, având în vedere articolul 3 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2000/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 iunie 2000 privind combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale (JO L 200, 8.8.2000, p. 35), este rata dobânzii de referință plus 8 puncte procentuale. Rata dobânzii legale se aplică pentru o perioadă de șase luni, cu începere de la 1 ianuarie sau de la 1 iulie. Rata dobânzii de referință este rata dobânzii aplicată de Banca Centrală Europeană pentru principalele sale operațiuni de refinanțare efectuate înainte de prima zi calendaristică a perioadei relevante de șase luni. Ministerul Finanțelor publică rata dobânzii legale penalizatoare și modificările acesteia în *Jurnalul Oficial al Republicii Slovenia*. Rata dobânzii legale penalizatoare, în vigoare de la 1 iulie 2015 și valabilă pentru o perioadă de șase luni, este de 8,05 %.

Rata dobânzii contractuale este prevăzută la articolul 382 din OZ. Mai exact, în cazurile în care se convine cu privire la o dobândă contractuală, dar nu și cu privire la rata efectivă a dobânzii și la data scadenței, rata dobânzii anuale este de 6 %, iar data scadenței dobânzii este aceeași ca pentru principal.

Dobânda contractuală încetează să fie datorată atunci când totalul dobânzii datorate neplătite încă depășește valoarea principalului.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Informații referitoare la ratele dobânzii de bază și cele ale dobânzii penalizatoare sunt disponibile și pe [site-ul web al Băncii Sloveniei](#).

Un calcul indicativ al dobânzii se poate efectua pe [site-ul web al Curții Supreme a Republicii Slovenia](#).

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Codul obligațiilor al Republicii Slovenia

[Legea privind rata dobânzii legale penalizatoare](#)

[Legea privind protecția consumatorilor](#)

Ultima actualizare: 22/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Slovacia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Dobânzile de întârziere au caracterul unei **sanctiuni în cazul întârzierii** înregistrate de debitor în executarea angajamentului asumat și acoperă **în plus față de datoria restantă** un procent stabilit din partea de datorie pentru care debitorul se află în întârziere de plată. Legea prevede că întârzierea respectării angajamentelor de către debitor are drept efect modificarea pe fond a drepturilor creditorului și a obligațiilor debitorului: apar noi drepturi și obligații în plus față de obligația de respectare a angajamentului care persistă, iar acest lucru se întâmplă indiferent dacă întârzierea este sau nu imputabilă debitorului.

În ceea ce privește dobânzile calculate la rata legală, legislația slovacă face o distincție între dobânzile de întârziere datorate în temeiul articolului 517 alineatul (2) din Legea nr. 40/194 Rec. privind Codul civil (*Občianský zákonník*) și dobânzile de întârziere datorate în temeiul articolului 369 din Codul comercial (*Obchodný zákonník*). În relațiile care țin de dreptul civil, rata dobânzilor de întârziere nu poate fi negociată prin contract sau, mai precis, părțile la contract nu pot să stabilească o rată mai mare decât cea prevăzută prin lege. În schimb, **în relațiile reglementate de dreptul comercial, este încurajată încheierea unui acord între întreprinderi cu privire la rata dobânzilor de întârziere**. În cazul în care nu a fost convenită o rată aplicabilă, întârzierea efectuării plăților determină apariția unui drept de plată a unor dobânzi de întârziere la rata prevăzută de lege.

Prin urmare, dobânda legală este o simplă dobândă pentru întârzierea efectuării plăților a cărei rată este stabilită prin lege, în funcție de natura civilă sau comercială a relației din cazul particular respectiv. În dreptul civil, dobânda convenită poate fi mai mică sau egală cu rata prevăzută de lege, în timp ce, în absența unui contract, dobânzile de întârziere sunt stabilite în mod automat la rata legală în cazul în care acestea sunt solicitate de către creditor. În dreptul comercial, dobânzile de întârziere pot fi diferite de dobânzile legale și pot fi mai mari sau mai mici, rata legală aplicându-se numai în absența unui acord contractual.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Rata legală a dobânzilor de întârziere datorate în temeiul articolului 517 din Codul civil este stabilită prin Regulamentul nr. 87/1995 Rec. ca fiind mai mare cu cinci puncte procentuale decât rata dobânzii stabilită de Banca Centrală Europeană (BCE), valabilă în prima zi de întârziere a achitării datoriei bănești. Prin urmare, rata dobânzii de bază stabilită de BCE (aplicată de BCE pentru principalele sale operațiuni de refinanțare) este majorată cu 5 puncte procentuale. Ratele dobânzii stabilite de BCE pentru perioade determinate de timp pot fi consultate la următoarea adresă: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial->

[markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb](#). Rata dobânzii de întârziere în vigoare la data corespunzătoare primei zile de întârziere **se aplică pentru toată perioada de întârziere**. Orice modificare ulterioară a ratei dobânzii de bază a BCE după această dată nu are niciun impact asupra ratei dobânzilor de întârziere.

În dreptul comercial, dobânda legală este reglementată de articolul 369 din Codul comercial, în temeiul căruia creditorul este autorizat, în caz de întârziere a efectuării plăților și dacă și-a îndeplinit obligațiile legale și contractuale, să solicite dobânzi de întârziere la o rată a dobânzii convenită în contract, fără a fi obligat să transmită un avertisment debitorului. Astfel cum s-a menționat mai sus, relațiile bazate pe o obligație comercială prezintă o particularitate în sensul că, în contextul acestora, rata dobânzilor de întârziere poate fi modificată prin contract. Cu toate acestea, chiar dacă dobânzile de întârziere au făcut obiectul unui acord contractual, rata corespunzătoare trebuie să fie conformă cu principiile practicilor comerciale loiale. În caz contrar, dreptul care rezultă dintr-un astfel de acord nu poate fi protejat. Aceasta înseamnă că **instanța nu poate acorda dobânzi la o rată care ar încălca aceste principii, chiar dacă aceasta a fost convenită prin contract. O altă excepție se referă la creanțele care decurg din contractele încheiate cu consumatorii**, în cadrul cărora dobânzile de întârziere datorate de consumatorul aflat în poziția de debitor nu pot fi stabilite la o rată superioară ratei stabilite în dreptul civil.

În plus, în conformitate cu dispoziția relevantă, dacă rata dobânzilor de întârziere nu a făcut obiectul unui acord, debitorul trebuie să plătească dobânzile la rata stabilită în Regulamentul nr. 21/2013 Rec. al Guvernului Republicii Slovace. Legislația permite stabilirea unor dobânzi de întârziere fixe și variabile. Rata dobânzilor de întârziere fixe corespunde ratei dobânzii de bază a BCE valabilă în prima zi de întârziere, majorată cu 9 puncte procentuale. Această rată se aplică pe întreaga perioadă a întârzierii care afectează executarea obligației bănești. Orice modificare a ratei dobânzii de bază a BCE după prima zi de întârziere nu are niciun impact asupra ratei dobânzii de întârziere (motiv pentru care această rată este denumită rată fixă). Cu toate acestea, creditorul poate solicita debitorului plata unor dobânzi de întârziere variabile în locul celor fixe. Prin urmare, acesta poate să solicite dobânzi la o rată corespunzătoare ratei dobânzii de bază a BCE valabilă în prima zi a semestrului în cauză, majorată cu 8 puncte procentuale. În cazul în care creditorul aplică dobânzi de întârziere variabile, această modalitate de calcul (nu rata stabilită la data întârzierii, ci modalitatea de calcul al ratei) se aplică în consecință pe întreaga perioadă de întârziere. Prin urmare, aplicarea de dobânzi de întârziere variabile implică faptul că rata poate fi modificată în funcție de modificările aduse ratei dobânzii de bază a BCE valabilă în prima zi a semestrului în cauză, fie la 1 ianuarie, fie la 1 iulie. Ratele dobânzii stabilite de BCE pentru perioade determinate de timp pot fi consultate la următoarea adresă: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Modalitatea de calculare a dobânzilor de întârziere este prevăzută în mod clar și fără ambiguitate de lege. Rata dobânzilor de întârziere în vigoare este publicată de Ministerul Justiției din Republica Slovacă (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Aktualna-sadzba-zakonných-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>). De asemenea, o versiune neoficială poate fi accesată pe site-ul web <http://www.najpravo.sk/>, care este deseori consultat de debitorii și creditorii slovaci sau de reprezentanții acestora. Site-ul respectiv permite calcularea cu ușurință a dobânzilor de întârziere cu ajutorul unui calculator conceput în acest scop.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Pe lângă trimerile și link-urile menționate mai sus, legile (Codul civil, Codul comercial) și regulamentele (nr. 87/1995 Rec. și nr. 21/2013 Rec.) utile pot fi consultate, în versiunea în vigoare a acestora, pe următoarele site-uri web: <http://www.zbierka.sk/> și <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Ultima actualizare: 14/01/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [fi](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Dobânda legală - Finlanda

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

În legislația finlandeză „dobânda legală” se referă atât la dobânda aplicabilă unei datorii până la data scadenței, cât și la dobânda penalizatoare pentru întârzierile în efectuarea plăților. Ambele tipuri de dobândă legală sunt prevăzute în Legea privind dobânda (633/1982). Obligația de a plăti dobândă sau dobândă penalizatoare pentru întârzierile în efectuarea plăților este stabilită prin Legea privind dobânda, sub rezerva obligațiilor debitorului, a practicilor comerciale sau a altor dispoziții legale [articolul 2 alineatul (1) din Legea privind dobânda].

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Dobânda aplicabilă datorilor: Debitorul nu are obligația de a plăti dobândă pentru perioada anterioară datei scadenței unei datorii [articolul 3 alineatul (1) din Legea privind dobânda]. Cu toate acestea, obligația de a plăti dobândă poate fi stabilită prin acordul părților. Dacă obligația de a plăti dobândă a fost stabilită prin acordul părților, dar nu s-a stabilit rata dobânzii, debitorul trebuie să plătească dobândă anuală în conformitate cu rata de referință menționată la articolul 12 din Legea privind dobânda [articolul 3 alineatul (2) din Legea privind dobânda].

Pentru contractele de credit privind retrageri de numerar încheiate de consumatori se aplică, de asemenea, dispoziția de la capitolul 7 articolul 17a din Legea privind protecția consumatorilor (38/1978) care prevede că, dacă valoarea creditului sau limita de credit este mai mică de 2 000 EUR, DAE aferentă creditului nu poate depăși rata de referință menționată la articolul 12 din Legea privind dobânda plus 50 %.

Dobânda penalizatoare pentru întârzieri în efectuarea plăților: Pentru contractele care intră în domeniul de aplicare al Legii privind condițiile de plată în contractele comerciale (30/2013), dobânda legală pentru întârzieri în efectuarea plăților este cu opt puncte procentuale mai mare decât rata de referință în vigoare la data respectivă [articolul 4a alineatul (1) din Legea privind dobânda]. Prin urmare, în prezent rata dobânzii este de 8,5 %. Pentru alte contracte, dobânda legală penalizatoare pentru întârzieri în efectuarea plăților este cu șapte puncte procentuale mai mare decât rata de referință în vigoare la data respectivă (articolul 4 din Legea privind dobânda). Prin urmare, în prezent rata dobânzii este de 7,5 %.

În ceea ce privește îndatorarea consumatorilor, prevederile Legii privind dobânda referitoare la dobânda penalizatoare pentru întârzieri în efectuarea plăților sunt obligatorii și nu este posibilă stabilirea prin acordul părților a unei rate mai mari a dobânzii pentru întârzieri în efectuarea plăților [articolul 2 alineatul (2) din Legea privind dobânda]. Pentru alte tipuri de datorii, rata dobânzii pentru întârzieri în efectuarea plăților poate fi stabilită prin acordul părților. Cu toate acestea, în contractele care intră în domeniul de aplicare al Legii privind condițiile de plată în contractele comerciale, nu se poate stabili că creditorul nu va avea dreptul să perceapă dobândă penalizatoare pentru întârzieri în efectuarea plăților, iar dacă debitorul este o entitate contractantă, nu poate fi stabilită o rată a dobânzii pentru întârzieri în efectuarea plăților mai mică decât cea stabilită în conformitate cu articolul 4a alineatul (1) din Legea privind dobânda (articolul 8 din Legea privind condițiile de plată în contractele comerciale).

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Rata de referință menționată în Legea privind dobânda este rata dobânzii aplicată de Banca Centrală Europeană pentru cea mai recentă operațiune principală a sa de refinanțare, efectuată înainte de prima zi calendaristică a fiecărui semestru, rotunjită prin adaos până la cea mai apropiată jumătate de punct procentual (articolul 12 din Legea privind dobânda).

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

O traducere neoficială în limba engleză a **Legii privind dobânda** este disponibilă la următoarea adresă: <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1982/en19820633.pdf>

Versiunile în limbile finlandeză și suedeză ale Legii privind dobânda sunt disponibile la următoarea adresă: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Korkolaki>

Legea privind condițiile de plată în contractele comerciale este disponibilă la următoarea adresă: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030?se>
Legea privind protecția consumatorilor este disponibilă la următoarea adresă: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038?se>

Ultima actualizare: 22/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Dobânda legală - Suedia

1 Există prevederi privind „dobândă legală” în statul membru în cauză? În caz afirmativ, cum este definită „dobândă legală” în acest stat membru?

Normele referitoare la dobândă sunt stabilite de Legea privind dobânda (*räntelagen*, 1975:635). Aceste norme se aplică în toate situațiile, cu excepția unor dispoziții contrare ale unui contract, ale unui acord sau ale unui alt act specific. Cu toate acestea, legea prevede ce termeni contractuali sunt nuli și neaveniți.

2 În caz afirmativ, care este nivelul/rata acesteia și temeiul său juridic? Dacă se prevăd rate diferite ale dobânzii legale, în ce cazuri și condiții se aplică?

Cereri de rambursare

În cazul în care se formulează o cerere de rambursare a unei plăți, de exemplu în temeiul încălcării unui contract, rata dobânzii este rata de referință (care, în februarie 2016, era de 0 %) plus două puncte procentuale. Dobânda trebuie plătită de la data la care a fost efectuată plata până la și incluzând data de rambursare sau, dacă rambursarea nu este efectuată la termen, până la și incluzând data de la care dobânda începe să curgă conform normelor privind creanțele neachitate.

Creanțe neachitate

Pentru creanțele neachitate, dobânda trebuie plătită la rata de referință (0 % în februarie 2016) plus opt puncte procentuale. Se aplică următoarele reguli generale:

(a) în cazul în care data scadenței a fost stabilită în avans, dobânda începe să curgă de la termenul de scadență fixat;

(b) în cazul în care creanța are drept temei răspunderea unei persoane pentru sumele pe care le-a primit de la un mandant sau de la un terț, dobânda începe să curgă de la data prezentării conturilor sau, dacă prezentarea conturilor nu a fost efectuată, de la data la care ar fi trebuit să fie efectuată prezentarea conturilor;

(c) pentru alte creanțe neachitate, regula generală este aceea că dobânda începe să curgă din cea de a treizecea zi de la data la care creditorul trimite o factură sau prezintă în alt mod o cerere pentru plata unei sume specificate, indicând că neplata va atrage o obligație de plată a dobânzii. Debitorul nu trebuie să plătească dobândă pentru perioada anterioară primirii facturii sau cererii.

În cazul în care există o creanță între comercianți în cadrul activității lor profesionale, dobânda trebuie să fie plătită indiferent dacă cererea de plată indică faptul că neplata va atrage o obligație de plată a dobânzii. Același lucru este valabil și în cazul în care un comerciant are, în cadrul activității sale profesionale, o creanță împotriva unei autorități publice sau a altei entități publice pentru bunuri sau servicii furnizate.

În cazul unei cereri pentru acordarea de despăgubiri (*skadestånd*) sau de compensații similare care nu pot fi stabilite fără investigații suplimentare, dobânda trebuie plătită pentru suma datorată din cea de a treizecea zi de la data la care creditorul solicită plata și prezintă o declarație referitoare la ceea ce poate solicita în mod rezonabil. Debitorul nu trebuie să plătească dobândă pentru perioada anterioară primirii cererii și declarației.

Indiferent de orice alte norme, dobânda pentru o creanță neachitată trebuie plătită în orice caz cel mai târziu de la data notificării cererii de somație de plată (*betalningsföreläggande*) sau a citației (*stämning i mål*) în cadrul unei acțiuni având ca obiect plata creanței.

În cazul în care creanța se referă la despăgubiri care rezultă dintr-o încălcare intenționată a legii și despăgubirile solicitate nu iau forma unei anuități viagere (*livränta*), dobânda trebuie plătită de la data la care a fost suferit prejudiciul.

Creanțele purtătoare de dobândă înainte de data scadenței

Dacă o creanță este purtătoare de dobândă la momentul la care devine scadentă și plata nu se efectuează la termen, se aplică în continuare rata dobânzii aplicabilă înainte de data scadenței. Cu toate acestea, rata dobânzii care trebuie plătită nu poate fi niciodată inferioară sumei care ar fi trebuit să fie plătită pentru o creanță neachitată care nu purta dobândă înainte de data scadenței.

Ajustarea ratei dobânzii

Dobânda poate fi ajustată dacă debitorul a fost împiedicat să facă plata la termen din cauza unei boli, a șomajului sau a altor împrejurări similare pe care nu le poate controla și ar fi nerezonabil să se solicite să plătească întreaga dobândă pentru întârzierea rezultată.

3 În cazul în care este necesar, există mai multe informații disponibile cu privire la modul cum se calculează dobânda legală?

Nu.

4 Există acces online gratuit la temeiul juridic menționat anterior?

Puteți consulta online versiunea neoficială a **Legii privind dobânda** (*räntelagen*).

Ultima actualizare: 23/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.